

SVETOGORSKA KRALJICA

1539

MESEČNIK SVETOGORSKEGA SVETIŠČA

1939

Kraljica maja, izprosi nam in vsemu svetu mir!

Dne 20. aprila je pisal sv. oče Pij XII. svojemu državnemu tajniku pismo, v katerem se zrcali vsa skrb očeta vse krščanske družine za svetovni mir.

Prav letos poteka 25 let, odkar rimski papeži skoroda neprenehoma posredujejo za spravo med narodi in državami. Kako je mogoče, da se najde še kak omikan človek, ki je tako zakrknjen v svojih predsodkih, da dvomi o visokem miroljubnem poslanstvu namestnika Jezusovega na zemlji?

V tej poslanici pravi sv. oče, da želi, naj bi verniki po vsem svetu letos zlasti pri majniški pobožnosti klicali k Mariji, naj nas obvaruje vojne nesreče in nam ohrani mir. Med drugim pričakuje posebno veliko od molitve nedolžnih otrok in pravi:

»Zlasti pa naj se organizirajo molitve otrok, ki so posebno ljubi božjemu Zveličarju in ki v svoji nežni mladosti odsevajo nedolžnost, duševno lepoto in milobo. Vsak dan naj očetje in matere pripeljejo k oltarju presvete Device svoje otroke, ki naj ji podarijo cvetja s svojih

vrhov in logov in združeni s starši dvigajo svoje nedolžne molitve k Bogu, Zveličarju, in k Njegovi Materi, da naj se ohrani mir vsem državljanom, vsem narodom in državam. Kako naj bi Bog sprejel molitev otrok, ki jim lahko rečemo angeli na tej zemlji? Ko se bodo v vseh mestih, trgih in vaseh katoliškega sveta trume otrok podajale v mesecu maju v cerkve in javno molile k Bogu za dragoceni mir, upravičeno lahko upamo, da se bodo ljudje zamislili in da se bodo čuvstva medsebojnega sovraštva, jeze in maščevalnosti polegla ter da se bodo duše razpoložile za mir, ki nam edini more zagotoviti napredek in boljšo bodočnost.

Poslušajmo glas sv. očeta in zbirajmo se vsi okrog majniških oltarjev po tem njegovem namenu!

Ob nogah Brezmadežne pa odložimo vsi, mali in veliki, predvsem vso svojo lastno hudobijo in krivičnost napram Bogu in ljudem, krivičnost, ki Boga izziva in ga sili, da seže po železni palici v ozdravljenje upornih otrok.

I. T.:

Svetogorski Materi za jubilej

*Ves maj Ti darujem,
o Mati, poglej,
najlepše, kar morem,
za Tvoj jubilej.*

*Vse zvezde na nebu
naj Tebi bleste,
vse lučke na zemlji
naj zate žare.*

*Vse svoje življenje
od danes naprej
Ti otrok daruje
za Tvoj jubilej.*

I. Rejec:

Rast sv. Jožefa ob Jezusu in Mariji

(Nadaljevanje.)

6) Poleg Srednice — Še Srednik

Sv. Tomaž na gori navedenem mestu pripuša — seveda v primerni razdalji od Marije — tudi druge srednike, kateri se tako imenujejo, — pravi — ker pripravljajo zvezo človeka z Bogom in jim v tem pogledu služijo. V tej vzvišeni službi sredništva je Mariji pač najbližji njen deviški ženin sv. Jožef. Saj se je bil tudi on iz enakega nagiba odpovedal potomstvu, a po postavi skupnosti zakonskega blagra je Marijin otrok postal tudi njegov. No kakor Marija je tudi Jožef sprejel Jezusa predvsem kot Odršenika ter se takemu dal v neomejeno službo.

A preden je dosegel čast in srečo, je moral zrasti še po težki preskušnji.

7) V težki preizkušnji

Po oznanjenju je Marija obiskala soročnico Elizabeto, ki je v tistem času porodila sv. Janeza, kasnejšega Krstnika. Čez kake tri mesece se je vračala

v Nazaret, vedoča, da bo kmalu zvedel njen zaročnik, da je postala mati. O teh dneh, polnih bridkosti, poroča evangelist le kratko in stvarno.

Predvsem je treba vedeti, da je ta zaveda le Jožefa in Marijo spravila v dušno stisko. Drugi niso opazili na tem nič napačnega; zakaj po judovski postavi je zaroka veljala ko poroka, in nihče ni mislil na kakšen Marijin prestop, dokler bi je Jožef ne dolžil.

Kaj torej pové evangelist? O Mariji pravi, da je o čudežnem spočetju popolnoma molčala; o Jožefu, da je mislil Marijo skrivaj odsloviti.

Marija molči. — Njene razloge težko presodimo, ker je bila v tako edinstvenem položaju kakor noben človek nikoli. Njena skrivnost je bila tako božanska, da je najmodreje delala, če je Bogu puščala, da jo prikriva ali razodeva, komur in kakor on hoče. V tem prepričanju jo je še potrdilo doživetje

pri Elizabeti, katero je o skrivnosti naravnost Bog poučil.

8) Pravični

Marijin molk je imel za posledico, da je na oba zaročenca padla velika skrb in žalost. Jožefa v tej stiski imenuje evangelist »pravičnega«, kar je skoraj najvišje odlikovanje, ki ga komu daje sv. pismo. Kako se je torej ta pravični obnašal v svoji dušni stiski?

Ni dvomiti, da je bil Jožef prepričan o Marijini nedolžnosti. Njena vedna svetost in sedanji dostojanstveni m'r, kakršnega je ohranila, sta bila njegovemu razumnemu srcu popolno jamstvo njene nedolžnosti. A kaj se je zgodilo z njegovo sveto nevesto? Ako bi bila trpela kako silo, bi mu gotovo ne prikrivala.

Ali je mogel Jožef slutiti za to skrivnostjo božji čudež? Zdi se, da bi bilo mogoče. Saj je še paganski pesnik tistih dni — Virgil — govoril o otroku, od device spočetem, ki bo prenovil svet. Stari zakon pa, ki ga je Jožef dovolj dobro poznal, je bil celo poln čudežnih del božjih in prerokob, med njimi Izaijeva mesijanska napoved: »Devica bo spočela in sinu rodila.« Ali ni tudi migljaj v tej smeri kasnejša angelova beseda Jožefu: »Ne boj se vzeti k sebi Marije.« Sveta bojazen tedaj — tako se zdi — je tiste dni zadrževala Jožefa, da se ni približal Mariji ter se udeležil njenih božjih skrivnosti.

V takih dvomih, slutajah in skrbeh se je Jožef, ker je bil »pravičen«, obotavljajoč nagibal k sklapu, da svojo nevesto »skrivaj odslovi«. Nekateri razlagavci te besede tako tolmačijo, da je Jožef hotel dati Mariji tako razporočno pismo, v katerem bi ne bila navedena nikakšna njena krivda; drugi še dostavljajo, da je pač namerjal odpotovati na tuje in tako dati nevesti popolno svobodo, da razreši zagonetni položaj, ki si ga on ni mogel razložiti.

Ko je bil Jožefu dozorel tak sklep ter se je bil s krvavečim srcem po notranje že odpovedal Mariji, svoji nevesti, se mu prikaže v spanju angel, ki mu pravi: »Jožef, sin Davidov, ne boj se vzeti k sebi Marije, svoje žene; kar je namreč spočela, je od svetega Duha. Rodila bo sina, ki mu daj ime Jezus. Rešenik, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov.«

Kolika radost! Vsi oblaki so se v trenutku razpršili, najlepše sonce je posijalo Jožefu v srce. Po tem angelovem naročilu je hitel k Mariji na dom. Zdaj ko mu je sam Bog velel, si je »upal poiskati svojo nevesto — Mater Odršenikovo, da jo privede na svoj dom. Za vso prejšnjo skrb in žalost mu je zdaj preplavljalo dušo neizrekljivo spoštovanje in radovanje in ljubezen do Marije in njene Skrivnosti.

Čim ga je Marija zagledala, ji je bilo očitno, da mu je Bog spregovoril in razodel tajnost. S tem je padla tudi z njenega srca vsa težka žalost.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Dekanijska in stanovska romanja

Poleg velikih škofijskih romanj ob priliki velikih jubilejnih slovesnosti, ki so deloma že bila objavljena in še bodo, bomo imeli letos številna slovesna romanja posameznih dekanatov in stanov v tem redu:

APRILA

- 16. zjutraj cervinjanski dekanat.
- 23. zjutraj oglejski dekanat.
- 30. zjutraj gor. Skalnica, Tretji red in Apostolstvo molitve.
- 30. zvečer vipavski dekanat.

MAJA

- 7. zjutraj goriško mestno romanje.
- 8. zjutraj gradiščanski dekanat.
- 10. zvečer in 11. zjutraj deklško romanje.
- 14. zjutraj krminko in ločniško romanje.
- 21. zjutraj tržiško - mirensko - dornberško dekanijsko romanje.
- 24. zvečer nabrežinski dekanat.

JUNIJA

- 5. grgarski dekanat.
- 20. zvečer in 21. zjutraj fantovsko romanje.
- 25. zvečer idrijski dekanat.

JULIJA

- 2. zvečer cerkljanski dekanat.
- 25. zvečer in 26. zjutraj romanje za žene.

AVGUSTA

- 6. zvečer openski dekanat.
- 9. zvečer tolminski dekanat.
- 20. zvečer postojnski dekanat.
- 21. zvečer črniški dekanat.
- 23. zvečer kobariški dekanat.
- 27. zvečer tomajski dekanat.
- 30. zvečer bovški dekanat.

SEPTEMBRA

- 10. zjutraj fiumicelski dekanat.
- 11. zvečer kanalski dekanat.
- 13. zvečer in 14. zjutraj romanje samo za deklške Marijine družbe.
- 17. zjutraj gradeški dekanat.
- 17. zvečer trnovski in komenski dekanat.
- 24. zvečer biljanski dekanat.

OKTOBRA

- 17. zvečer in 18. zjutraj romanje za može.
- Opomba:* Toliko romanj je določenih, da se bodo mogli verniki lepo razvrstiti in bodo vsi dobro postreženi. Lepo bi bilo, ako bi letos vsak naš človek vsaj enkrat romal na Sv. goro.

Duhovnih vaj letos ne bo na Sv. gori. Zato naj pridejo možje, fantje, dekleta, žene k svojim stanovskim romanjem, kjer bomo ponovili sklepe duhovnih vaj v obliki enodnevnih duhovnih obnov. — Za dekleta bodo duhovne vaje najbrž v goriškem uršulinskem samostanu meseca julija. Dan in ceno bomo še pravočasno objavili.

Ko bodo stanovska romanja, naj ne hodijo drugi romarji, zlasti ne, ko bo romanje deklških Marijinih družb, da ne bo prevetlike gneče kakor lansko leto.

DEKLETA, POZOR!

Povemo še enkrat, da bo vaše romanje 10. in 11. maja. Uredili ga bomo tako, da boste imele od rjega veliko duhovne koristi in svetega veselja. Prosimo vas pa prav lepo, da vsaj tisti dan pustite ničemurnost doma, da bo vsak moral misliti o vas: to so modra in pametna dekleta, ki vedo, po kaj so prišla v teh resnih časih na Sv. goro!

SVETOGORSKA CERKEV JE DOBILA NOVE ORGLE

Dne 15. aprila jih je prevzvišeni knez in nadškof goriški slovesno blagoslovil ob navzočnosti civilnih in vojaških oblasti ter drugih cerkvenih in svetnih odličnikov. Orgle je izdelala svetovnoznana tvrdka Mascioni iz Cuvia (Varese). Imajo pa 27 pojocih spremenov ali registrov, ki so tako-le razvrščeni: *Prvi manual:* 1) Principale 16'. 2) Diapason 8'. 3) Principale 8'. 4) Flauto armonico 8'. 5) Dulciana 8'. 6) Flauto cuspido 4'. 7) Ottava 4'. 8) Ripieno 3 vrste 2'. 9) Ripieno 4 vrste 1'. 10) Voce umana 8'. 11) Tromba dolce 8'. — *Drugi manual:* 12) Principale 8'. 13) Bordone 8'. 14) Viola di gamba 8'. 15) Flauto 4'. 16) Ottava 4'. 17) Nazardo 2.2/3'. 18) Ottavina 2'. 19) Coro viole 8'. 20) Ripieno 4 vrste 2'. 21) Oboe 8'. 22) Voce corale 8'. — *Pedal:* 23) Contrabasso 16'. 24) Principale 16'. 25) Subbasso 16'. 26) Basso 8'. 27) Bordone 8'. Zraven tega seveda vse potrebne zveze in mehanski pripomočki v manualih in pedalu. Vsa mehanika je na električni pogon. Vseh piščali in piščalk je v orglah dva tisoč dve sto in šestnajst. Orgle so zares odlično delo in moremo cerkvi le častitati, da je dobila tako izboren in

štrument za povečevanje službe božje. Mehanika odgovarja lahko in precizno kakor na dobrem klavirju. Polne orgle imajo nekaj nad vse mogočnega in napolnijo z zvočnimi valovi vso veličastno baziliko. Drugi spremeni pa so zelo karakteristični in učinkoviti bodisi za koncertno igranje, bodisi za liturgično spremljavo petja. Posebej naj bi omenili pri nas nenavadni a posebno lepi register Voce corale, ki bo gotovo vsem izredno dopadel, čeprav ga bo treba le redkokdaj uporabljati.

O priliki blagoslovljenja orgel dne 15. aprila 1939 smo imeli priliko slišati koncert frančiškanskega umetnika P. Aleksandra Santini-ja, organista bazilike sv. Antona v Rimu in profesorja glasbe na papeževem glasbenem zavodu v Rimu. Odigral je izbran program samo klasične orgelske literature in pokazal, da je res izvenreden umetnik na orglah. Vse odlično občinstvo je vprav očaral z lahkotnostjo ter preciznostjo podajanja in zlasti tudi z mojstrsko uporabo vseh registrov od najnežnejšega, v daljavi se zglobljajočega pianissima do mogočnega, zlasti v basih zares veličastnega fortissima. V. V.

Iz svetogorske zgodovine

(Nadaljevanje.)

Vesel razvoj svetišča od l. 1717 do l. 1786

Po kronanju svetogorske Matere božje so prihajale na božjo pot še večje množice ljudstva. Cerkev je naklonila lepo se razvijajočemu svetišču veliko duhovnih dobrot. L. 1727. je dobil glavni oltar odliko privilegirane- ga oltarja, t. j. da je z vsako mašo, ki se na njem daruje za rajne, združen popolni odpustek. L. 1775. so ta privileg prenesli na oltar sv. Ane sredi cerkve.

L. 1727. je naklonil Benedikt XIII. svetogorskim romarjem, ki obiščejo sedem določenih oltarjev, iste odpustke, ki jih prejmejo romarji v Rimu, ako obiščejo 7 oltarjev v baziliki sv. Petra. V kapelici sv. nadangela Mihaela so l. 1736. ustanovili bratovščino tega nadangela. Oglejski patriarh ji je določil za glavni praznik Kronanico. Vsake letne kvatre so imeli člani te bratovščine slovesno službo božjo in oltar je bil vsak četrtek za rajne brate in sestre privilegirani. Zanimivo je, da so oltar sv. Mihaela prav takrat postavili, ko so prenesli milostno podobo z velikim slovesnostjo v novi glavni oltar l. 1686. Med podrtjiami svetišča l. 1786. je ostala edino le kapelica sv. Mihaela z oltarjem nedotaknena. Na tem oltarju so maševali, ko so cerkev popravljali, in na praznik sv. Mihaela 1793 se je milostna podoba vrnila v obnovljeno svetišče.

L. 1777. je naklonil papež Pij VI. vsem, ki obiščejo katerikoli dan v letu svetišče in izpolnijo navadne pogoje (sv. spoved, sv. obhajilo, molitve), popolni odpustek.

S številnimi romarji je dohajala svetišču tudi obilna miloščina. Tako so mogli oskrbniki marsikaj napraviti za lepšanje svetišča. L. 1714. je p. Romuald Sitar dokončal novo prenočišče za romarje in čisto nov samostan, v katerem je bilo prostora za 44 redovnikov. Pri tedanjih prevoznih sredstvih je bila samostanska zgradba pravo čudo. Istega leta je napravil za oltarjem tudi kor, kjer so pred vojsko spovedovali.

L. 1728. so napravili v koru lepo izrezljane stole ter orgle in zvezali samostan s korom z obokanim mostovžem. L. 1712. že so postavili nad glavna cerkvena vrata lep kip Matere božje iz kamna. L. 1739. so prostor pred cerkvijo lepo izravnali in predelali stopnice. V tej dobi so napravili tudi 7 novih oltarjev iz marmorja. O priliki kronanja je posvetil pičanski škof sledeče oltarje: sv. Ane, sv. Jožefa, Frančiška As., Antona Pad., Petra Alk. L. 1737. so pripravili še oltar sv. Janeza Nep. in pozneje še dva, tako da je bilo vseh skupaj 12.

Že leta 1712. je dal p. gvardijan Sitar napraviti nad oboki, ki lo-

čijo cerkveno ladjo od kapel, tri slike: prikazanje M. B., rešitev Urške iz ječe in Urško pred sodniki. Te slike so pozneje vedno prenavljali in jih še sedaj poznamo v Delnerijevi obdelavi.

Stolp je imel tri nadstropja. V tretjega je strela ponovno udarila l. 1755. je nastal požar, ki je povzročil v zakristiji in samostanu mnogo škode. Tudi nekaj redovnikov je strela ubila. Od takrat so opustili stolpu tretje nadstropje.

L. 1740. so olepšali oltar sv. Ane sredi cerkve z dvema stebroma iz marmorja; na sredo so postavili veliko sv. razpelo z žalostno M. B. na eni in sv. Janezom na drugi strani. Zato so mnogi ta oltar imenovali oltar sv. Križa.

Pokopavali so takrat redovnike in tudi mnoge imenitne osebe, ki so to v oporoki določile, le v cerkvi, kjer je bilo za to več rakev.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Svetogorska kronika

FEBRUAR.

2. * Kakih 200 romarjev obhaja tu svečnico in se vrača z blagoslovljenimi svečami.

5. * Več avtomobilov — vseh 150 oseb.

8. * Nekaj romarjev iz Tarcenta.

10. * Zvonovi pojejo žalno pesem ob smrti Pija XI.

11. * Ob 7. uri je bila sv. maša zadušnica po rajnem sv. očetu.

12. * 150 romarjev časti Marijo in moli za sv. očeta.

17. * Nekaj dečkov Katoliške A. z g. kaplanom Sv. Ignacija v Gorici.

18. * Kakih trideset vojakov in poroka dveh tržaških ženinov.

19. * Približno 100 romarjev, med njimi p. Aleksander Bot, predstojnik tržaškega samostana.

VZPENJACA.

Žično vzpenjačo že pridno delajo in bo otvorena 9. avgusta. Spodnja postaja bo nedaleč od Solkana ob poti, ki vodi v Kanal, tostran železniškega mostu. Gorenja postaja pa bo blizu sedanjega

Prošnja za večno srečo

(Gregor Mali)

Vdano te pozdravlja množica otrok. Lili je ti trosi, Mati, s čistih rok! Biseri življenja v duši ti žaré, varuj pogubljenja vse, ki zdaj trpé!

Bodi zvesta mati nam, Brezmadežna, ko na zemlji kelih pijemo gorjā. Nosi križ bridkosti z nami, o Gospā, cvetja nam radosti trosi iz nebal!

Boji in viharji vedno nam grozé, ti pa v večni zarji mir uživaš zé: Prosimo, Marija, zmage ti nam daj, da dosegli bomo večne sreče raj!

pokopališča, ki bo prenešeno. Obe postaji bosta vezali dve 45 milimetrov debeli in 1969 m dolgi železni vrvi, ki bosta sredi poti naslonjeni na 18 m visok steber. Na vrveh se bosta premikala dva voza, eden navzgor, drugi navzdol, ki bosta mogla držati kvečjemu 25 oseb. Tako boš mogel priti iz Solkana na Sv. goro v 5 minutah. V eni uri se bo mogla prepeljati k svetišču skupina 250 in še več romarjev. Istotoliko jih bo prišlo lahko v istem času doli.

Ta naprava bo zelo dobrodošla bolnikom in drugim, ki ne morejo hoditi, pa tudi nimajo toliko denarja, da bi se poslužili avtomobila. Take vzpenjače imajo že razna druga slavna svetišča in izkušnja pravi, da ta prevozna sredstva ne škodujejo zbranosti svetega kraja, ampak le pomorejo številnim ljudem do duhovnih dobrot božje poti. Naj bi ta vzpenjača mnogim pomagala, da bi se vzpeli prav do spovednice in obhajilne mize, ne pa morda samo do gostilne. Vse nove iznajdbe in naprave uporabljajmo res samo za dobro!

XIII. SMRT PRAVICNEGA.

Na večer istega dne se je vrnil Jožef s svojega dela. Marija, ki ga je čakala na pragu, ga je vedla v hišo in pripovedovala, kaj ji je zaupala mati Simonova in Andrejeva ter pristavila: »Že je prišlo kraljestvo!« In Jožef je od radosti zaplakal in ko se je umiril, je rekel

Dne 15. aprila je prevzvišeni g. nadškof gorški blagoslovil tudi temeljni kamen nove postaje na Sv. gori.

—«O»—

Kaj bodo duhovniki učili SAJ SO SAMI SLABI!

Dva očitka in en izgovor!

Očitka sta: a) Duhovniki so slabi; b) vsi duhovniki so slabi. Izgovor: Ker so duhovniki slabi, njihov nauk ni pravi n. meni ni treba poslušati takih.

1. Recimo, da tvoja velja.

Kaj sledi iz tvojega očitka?

a) *Edino to sledi*, da bodo duhovniki, če so res takí kot ti trdiš, dajali *strog odgovor*.

Ne sledi pa, da resnica, ki jo označajo, ni več resnica in da sv. vera ni več prava vera.

Ali je *resničnost* računstva odvisna od življenja učiteljev. Ali bi dvakrat dve ne bilo več štiri, če bi bili učitelji pijanci?

Saj vidiš, da to ne mora biti tako.

Če niti računstvo ni odvisno od učiteljevega življenja, kako naj bi pa neskončno resnični, večni, neumrljivi Bog bil odvisen od umrljivih in povrhu še, kot ti praviš, slabih služabnikov. Po tvojem bi zavoljo slabih duhovnikov morala nehati večnost, nebesa in peklo.

b) Zato tudi *napačno delaš*, če duhovnikov ne poslušáš, izgovarjajoč in opravičujoč se, da so slabi.

Ko zbolíš, pokličejo zdravnika. Mar ga odpodiš: »Kaj me bo zdravil! Saj ni vse skupaj nič, ker zdravnik *tudi zbolí in umrje*.«

Takemu tvojemu modrovanju bi se pošteno smejali.

Ko pa enako govoriš o zdravnikih tvoje duše, dobiš pri vinski kapljici modrijane, ki ti zvesto prikimavajo!

Toda eden je, ki se smeje: spaka.

c) Jezus te uči, kako ravnaj, če te moti skušnjava o pravičnosti duhovnikov. Tako govori duhovnikom: »Kdor vas poslušá, mene poslušá.«

In da ne bi učila Cerkev zmote, je obljubil oznanjevcem sv. vere: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

Torej tvoja ne velja.

2. Ne trdim, da so vsi duhovniki *svetniki*.

a) Če se tu ali tam dobi kakšen slab duhovnik, ne sledi, da so vsi za nič. Če je eno jabolko piškavo, so mar vsa druga tudi?

Ali so ljudje apostolom govorili: »Kaj nas bodete učili, saj ste sami slabi. Vaš tovariš Judež je izdal Jezusa.« Po tvojem bi morali tako govoriti. Pa kako bi se bili oni motili, če bi bili tako govorili! Saj so namreč vsi drugi apostoli tako sveto živeli, da jih danes častimo kot *svetnike*. Morda se še ti po enem ali drugem imenuješ in ga tudi s tem častiš.

3. Tudi ne trdim, da bi bili duhovniki *brez vsakršnih napak*.

a) Da bi bili tako popolni, bi morali imeti *posebno milost*, kot jo je n. pr. imela brezmadežna Devica Marija.

b) Opravljivi in obrekljivi ljudje pa že male duhovnikove napake raznašajo in povečavajo.

c) Cerkevni zakonik pa ukazuje, naj duhovniki tedensko ali vsaj štirinajstdnevno hodijo k spovedi, da bi tako tudi male napake laglje zatirali in se z večjo močjo varovali velikih padcev.

Ne samo vernik, *tudi duhovnik* si mora prizadevati za krepostno življenje. Če bi pa kakšen duhovnik sredstev milosti (molitev, zakramente itd.) zamenjal, bi seveda postal *tebi enak*, ki nočeš več moliti, poslušati božje besede, hoditi k spovedi itd. Kdor ne je, umre, pa naj bo delavec, bogatin ali duhovnik.

4. Trdim pa, da Jezus ni izbral *»samih zločincev«*, ki naj bi učili njegov *sveti nauk* in vodili ljudi v *nebesa*, sami pa bi se vsi *pogubili*.

To nasprotuje vsem zdravim pojmom in pravilom.

a) Če tega ne razumeš, se nič ne čudim, da hočeš posnemati živali. Te namreč ne potrebujejo duhovnika, ne njegovih nauk, ne svetih zakramentov. Te so tudi brez razuma.

b) Če tega nočeš razumeti, ti pa moram reči, da si hudoben. Da pa hudobnež noče ubogati, je tudi jasno.

c) Malo manj *barabinsko* živi, pa boš kmalu imel duhovnike za boljše; to pa zato, ker boš postal bolj pravičen... v svojih sodbah.

5. Letos so časopisi poročali, da je v Španiji umrl nek strasten preganjavec vere in duhovnikov... Ko se je bližala zadnja ura, bi bil rad imel duhovnika, ki bi ga odvezal od njegovih grehov. Zato prosi ženo, naj pokliče kakšnega duhovnika. Žena mu odgovori: »Kam naj ga grem iskat, saj si vse pomoril.« In tako je mož umrl.

Ti nisi tako hudoben, da bi duhovnike moril. Moriš se v sebi spoštovanje do njih. Nevarno je, da te Bog kaznuje kot je tegale okrutneža. Iskal boš, pa ne boš dobil. Tako je Kristus rekel farizejem: »Iskali me boste, pa me ne boste našli. V svojih grehah boste umrli.«

Srečko.

Stenko Andrejevič:

Daritve na Sv. gori

Marijin dom gori v skrivnosti, Marijin dvor je poln svetosti: dvanajst duhovnikov mašuje, z dvanajstih kelihov daruje Očetu se Presveta Kri, dvanajstkrat Bog se zarotuje in moli v beli hostiji.

Nebeški čujem šum peroti, kerúb kerubu zre naproti in kliče: Sveti, Sveti Bog... V dno duše segajo glasovi, ki jih šepetajo duhovni nebeški, sveti vseokrog.

O, čudoviti kraj skrivnosti, duh se potoplja v globokosti najglobljih tajn.

Jaz strežem k maši. Ti v radosti nebeški, Mati, na bridkosti strežaja misli... Prosi zanj...

400 letno

PROSLAVO SVETOGORSKE BOŽJE POTI

boš za vedno

ohranil v spominu, če si kupiš

najboljšo zgodovinsko knjigo

O SVETI GORI

DR. BRUMAT: NA SV. GORO!

Knjiga, ki obsega 280 strani, ima tudi

popolne mašne in druge molitve.

Dobi se še v Katoliški knjigarni, Piazza

Vittoria 11. — Vezana v karton po

L. 2.50, v celo platno in pozlačena pa

po L. 4.—

Primerna tudi za darilo!

Julij Zeyer (Poslovenil Marko Kranjc)

Vrt Marijin

Pesem o Materi

(Nadaljevanje.)

XII. LOČITEV.

Jezus pa je šel v puščavo, da skušan premaga hudega duha. In potem je prišel, da stori prvi korak na poti, ki je po njej vodil človeštvo v nebeško kraljestvo.

Kakor rajski sli so letela poročila v tiho hišico v Nazaretu, kjer sta živela Marija in Jožef. Prišla je žena od bregov tiberijskega jezera. Obraz ji je žarel in vrgla se je na kolena pred Marijo in poljubljala rob njenega oblačila, kliče: »Blažene prsi, ki so ga dojile!« Marija jo dvigne ter vpraša s sladkim glasom: »Kaj te vede k meni? Čemu poklekaš pred menoj?« Žena pravi: »Ker si porodila Njega, ki po njem hrepeni Izrael!... Preprosta žena sem, moja dva sinova tudi, oba sta ribiča. Vest o Janezu, ki so o njem rekali, da je Elija, je prišla do nas. Moja sinova, Andrej in Simon, sta postala njegova učenca... In šla sem za njima. V Betahari onstran Jordana smo mu bili blizu... Tudi On, tvoj sin, je prišel tja

in Janez ga je krstil v reki... In tvoj Sin je odšel in Janez je rekel o njem: 'Ta je, ki je prišel za menoj, ki mu nisem vreden odvezati jermen na obutalu!...' In čutili smo se, kdo je pač ta tesar iz Nazareta... Zvedeli smo... Vlažen večer je bil. Mrak je ležal nad puščavo in beli srp lune je plul po njem... Kako tenke so bile sence!... Kako materinska je bila zemlja!... Tedaj Krstnik, ki smo uprav sedeli pri njegovih nogah, namreč moja oba sinova, jaz in drugi Janez, sin Cebedejev iz Betsaide, nakrat v sebi vztrepeče in dvigne roko... Gledamo v smer, kamor je kazal... V mraku je stala na griču velika senca, nad njo je plula srebrna ladja lune... Sladkost je izhajala iz te prikazni in veličina... Bil je tvoj Sin... In Janez, ki je imenoval sebe glas vpijočega v puščavi, reče: 'Glejte, Jagnje božje ki odjemlje grehe sveta!...'

In žena je objela Marijo z radostnim jokom. Nato je zapustila hišo in izginila naglo, kakor se je bila prikazala, Marija pa je sklenila roke in zašepetala: »Hvaljen Bog!«

XIII. SMRT PRAVICNEGA.

Na večer istega dne se je vrnil Jožef s svojega dela. Marija, ki ga je čakala na pragu, ga je vedla v hišo in pripovedovala, kaj ji je zaupala mati Simonova in Andrejeva ter pristavila: »Že je prišlo kraljestvo!« In Jožef je od radosti zaplakal in ko se je umiril, je rekel

Mariji: »Bil sem mu rednik in veren prijatelj. Moja naloga je dovršena, zato me kliče Bog k sebi.« Začudeno je zrla Marija na Jožefa, ki je bil blede kakor senca. Jožef pa pravi: »Tri dni že čutim veliko slabotnost. Moj konec je blizu.«

In je legel in ni vstal tri dni. Marija mu je stregla z veliko ljubeznijo, toda videla je, da je Jožef uganil, da mu je konec blizu. Tiho je plakala in nekega jutra, ko ji je došla vest, da se Jezus mudi ob jezeru, je poslala tja sla s poročilom: »O moj dragi, ljubljeni sin! Glej, pobožni tvoj rednik umira! Pridi, da mu zatisneš oči, ker hrepeni po tebi!«

Ko Jezus začuje to vest, se napoti z njimi, ki so mu sledili in ki je bil zdaj njihov učenik, po tistem polju galilejskem in pride v Nazaret, ki je dremal v solncu na pobožju nevisokega hriba. In hitel je v hišo, kjer je umiral Jožef in ga je čakala Marija. Brez besed se poljubita mati in sin, in žalostno reče Marija: »Moj dragi sin! Prišel je res čas ločitve od Jožefa, pobožnega starčka, vernega prijatelja!«

In Jezus reče: »O mati moja, lilija nebeška! Ne žalosti svojega srca! Greh je privedel na zemljo smrt in vsakdo ji podleže, na ves človeški rod ima zdaj pravo! Smrt je kazen za človeka, toda celo v to kazen je Bog položil veličino, kakor v dušo človeško. Celu umiranje more biti sveto. Umiranje čaka vsakogar: tudi ti, če-

Naše novice

Sprememba na goriški prefekturi. Dos sedanj goriški prefekt eksceienca Vezio Orazi je bil imenovan za ravnatelja državnega filmskega zavoda. Na njegovo mesto je prišel eksceienca dr. Karel Manno iz plemenite rodbine iz Salerna.

Novi grobovi. V goriški bolnišnici je umrl, star nad 70 let, cerkveni pevec Mihael Golja iz Podmelca. Nad 40 let je s svojim čvrstim basom prepeval v božjo čast. Bil je priden in varčen delavec, ki je kot drvar delal marsikje v svetu ter s svojim zaslužkom lepo vzgojil svojo družino. — V Šturjah je preminul v častitljivi starosti 89 let g. Anton Terčelj, oče zidarskih mojstrov Angela in Rudolfa. Bil je vzgleden družinski oče in delaven gospodar. — V Šturjah je mirno izročila svojo dušo Gospodu tudi 94 letna Marija Repič, šivilja. Bila je skromna, tiha ženska, ki jo je spoštovala vsa vas. — Na Kalu pri Stržiščih pod Črno prstjo je odšel po svoje plačilo 86 letni Lenard Bizjak, po domače Hintner. Bil je svoj čas znan drvarski podjetnik, ki je prehodil mnogo sveta. S trdim delom in varčnostjo je izredil svojo družino. Vsem pokojnim naj sveti večna luč!

Nov dekanat. Devinski dekanat je ukinjen. Namesto njega je ustanovljen dekanat na Nabrežini. Za dekana je imenovan dosedanj prodekan g. Anton Grbec. Zupnija Devin je priključena trziškemu dekanatu.

Smrt dveh zlatomašnikov. V Šempasu je nepričakovano izdihnil svojo blage dušo tamošnji kaplan, zlatomašnik g. Štefan Kodermac. Rodil se je 30. marca 1861. v Pevni pri Gorici. Svojo prvo sv. mašo je pel 26. maja 1885. Najprej je služboval kot kaplan v Kanalu in Volčah. L. 1889. je šel za vikarja v Zapotok, l. 1894. pa za kurata v Zg. Tribušo. Od tam je prišel v novemburu 1898 za kaplana v Šempasu, kjer je ostal do svoje smrti, nad 40 let. Tu je tudi brez vsake zunanje slovesnosti l. 1935. praznoval svojo zlato mašo. Bil je zelo skromen mož, ki je živel sicer nekoliko svojevrstno, vendar pa v prvi vrsti samo svojemu poklicu. Bil je tudi zelo darežljiv in je umrl kot siromak. Pokopali so ga pri podružni cerkvi pri Sv. Mihaelu, kamor je zelo rad zahajal. Imel je izredno lep pogreb. — V Idriji ob Bači je na velikonočni ponedeljek odšel k svojemu Stvarniku zlatomašnik g. Leopold Stubelj. Pokojni je bil po rodu Rihemberžan; rodil se je 14. nov. 1862. V duhovnika je bil posvečen l. 1887. Zlato sv. mašo je v skromni tišini praznoval v Gorici. Skoro vsa svoja službena leta je prebil v Velikem dolu na Krasu. Težje duhovni je v prvi vrsti posvetil in žrtvoval svoje življenje. Pred leti je začel bolehati in je skoro docela zgubil spomin. Stopil je v pokoj in se najprej nastanil v Gorici. Zadnje čase se je preselil v Idrijo ob Bači, kjer je tudi umrl in je tudi pokopan. — Obema zlatomašnikoma, ki sta bila vzgledna duhovnika in sta vneto skrbela za duše, ki so jima bile izročene v varstvo, naj bo Vsemogočni bogat plačnik!

+ **Ivan Seljak.** Pri Sv. Luciji je bil 28. marca zjutraj ob obilnem spremstvu pokopan g. Ivan Seljak, upokojeni župnik. Sprevod je vodil in mu govoril tudi poslovilno besedo tolminski dekan

msgr. Vodopivec. Rajnki se je rodil l. 1876. v Podmelcu. Po končanih študijah je služboval najprej kot kaplan v Tolminu. Od tam je šel za vikarja v Stržišče pod Črno prst, kjer je ostal nad 30 let. Radi bolehnosti — trpel je zlasti radi slabih živcev — je pred nekaj leti šel v pokoj. Najprej se je nastanil doma v Podmelcu, pozneje je odšel pa k Sv. Luciji; Bil je skromen, dober gospodar, ki je živel samo dušnemu pastirstvu. Naj mu nebeski Oče bogato poplača vse, kar je storil za svoje vernike.

Še en grob. V Mariboru je 18. marca vdana v božjo voljo mirno v Gospodu zaspala zasebna uradnica gdč. Marica Kemperle iz znane družine v Hudajužni v Baški dolini. Dočakala je 50 let. Naj v miru počiva!

83 letni starček zgorel. V Lokvi na Krasu se je pripetil zadnje dneve marca izredno žalosten dogodek. Iz dozdaž še ne točno ugotovljenega vzroka je začela goriti lepa domačija 83 letnega Andreja Mavriča. Posestnik se je v tistem

času mudil na škodnju. Ko so ogenj pogasili, so našli zoglenelo gospodarjevo truplo. Najbrže je skušal gasiti, pa so ga zajeli plameni in ga sežgali. Naj bo nebeski Oče milostiv duši pridnega in varčnega starčka!

Romarsko cerkev so hoteli oropati. V znano Marijino svetišče na Vitovljah so vdrl tatrovi. S krampom so odprli vrata in zakristijo in tako prišli v cerkev. Prevrnili in pretaknili so vse: tabernakelj, oltar in omare, toda našli niso nikakega omembe vrednega plena, ker hrani vse dragocenosti g. župnik doma v Oseku. Jezni so odšli in pustili na lieu mesta precej cigaretnih ostankov.

Misijon. V času od 25. marca do 2. aprila so imeli v Komnu sv. misijon, ki je bil zelo številno obiskan. Farna cerkev je bila pri vseh pobožnostih polna, včasih natrpana. Ljudje so bili zelo zadovoljni in smemo upati, da bo misijon obradil bogate duhovne sadove.

V začetku maja bo v Torinu kongres častilcev sv. tančice, v katero je bilo zavito mrtvo telo Jezusovo, ko je bilo položeno v grob. Imenitna svetinja, ki je last italijanskega kralja, je bila že preiskana od slovečih učenjakov.

Zvezdnato nebo oznanja slavo božjo

(10. nadaljevanje.)

Še o velikosti naše zemlje

Tu imaš še nekaj zanimivih primerov, da si boš lažje predstavljal velikost naše zemlje.

Če bi bilo mogoče napraviti pri ravniku skozi našo zemljo predor in če bi pri tem delu ne bilo več težav kakor pri vrtnanju predora skozi Sv. Gotarda v Švici (1872-1880; 14.998 m d.), bi to naporno delo trajalo 7.680 let. Vlak z brzino 60 km na uro bi prišel skozi ta predor v 9 dnevih in pol.

Predstavljajmo si našo zemljo kot kroglo s premerom enega metra. Tri četrtine naše zemlje pokriva morje, ki je povprečno 5000 m globoko. Vsak, ki se je kdaj vozil po morju ali je bral o brezmejnih oceanih, ve, kake sile predstavljajo. Kaki bi pa bili ti neizmerni oceani na gori omenjeni krogli? Tri četrtine krogle bi moral namočiti z vodo 4 desetinke milimetra na debelo. Torej če bi zidar vzel svoj čopič in bi ga namočil v vodi ter z njim zmočil tri četrtine krogle, bi tista mokrota predstavljala vsa silna morja.

Najvišja gora na zemlji je Mont' Everest, ki se dviga 8882 m visoko; je torej 4.082 metrov višji od najvišje gore v Evropi. Njegovi vrhovi so skoraj vedno zekopani v visoke oblake. Človeška noga še ni stopila nanje. Pred nekaj desetletji se je odpravila na goro z vsem potrebnim opremljena ekspedicija. Z največjimi težavami je prispela do 500 metrov pod vrhom. Neki polkovnik, ki je bil v družbi, je vzkliknil: »Ti mrzli in človeku sovražni stari, prišli smo do tu, ne dvomi, da pridemo tudi do vrha!« Dva sta res skušala nadaljevati pot v ozračju, ki ga more človek le težko vdihavati, a vetrovni vrtinci so ju zanesli v večne ledenike in nikdar

več se nista prikazala. To orjaško goro bi bilo treba označiti na omenjeni krogli s 7 desetink milimetra debelim koščkom papirja. Ali recimo, da bi neroden pometaj pometal sobo, kjer je naša krogla. Dvignili bi se oblaki prahu in nekaj prahu bi leglo tudi na kroglo. Tisti prah bi predstavljal velikanske gore naše zemlje.

Kakor vidiš, se največje gore in najgloblji oceani spremenijo v pravi nič, ako jih primerjaš z velikostjo vse naše zemlje.

Vlak z brzino 60 km na uro bi prišel ob ravniku okrog naše zemlje v 4 tednih, pešec, ki bi prehodil 30 km na dan, pa v 3 letih in 8 mesecih.

Površina zemlje meri 510 kvadratnih km. Na kvadratnem km ima prostora 2 milijona ljudi. Torej vsi zdaj živeči ljudje bi stali na 1000 kv. km. Ako bi našo oblo krila sama suha zemlja, bi bilo na njej prostora za 500.000 krat toliko ljudi kot jih je zdaj. Če odbijemo 3 četrtine površine, ki ga zavzemajo morja, in tudi še tisto zemljo, kjer ljudje ne morejo bivati, bi ostalo vendar še prostora za 100.000 krat toliko ljudi kot jih je sedaj.

Sedaj pride na vsakega človeka 50.000 kv. m. Torej zemlja še ni preobljudena in tudi še ne bo tako zlepa, le ljudje naj bi dom, ki jim ga je Bog napravil tako velikega in bogatega, v ljubezni in pravičnosti bolj pametno izrabili.

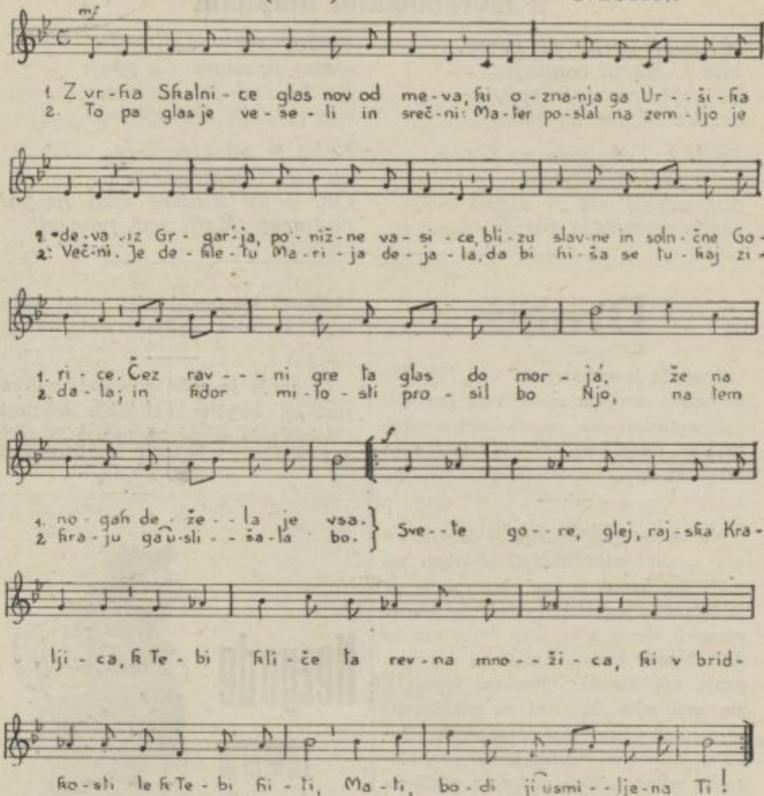
Ne Bog, ampak človeštvo samo je krivo svojega uboštva, ker se čisto ne da voditi ne od zdrave pameti in ne od vere, ampak samo od sebičnih nagovov.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Himna svetogorski Kraljici

Zmerno - slovesno (♩ = 80)

G. Zuccoli

Želodčne bolezni

Nasveti zdravemu: Vsako spomlad prečisti si kri z domačimi čaji, n. pr. z rmančevim, presličnim, brinjevim — posemno ali mešano. S tem preprečiš mnogo bolezni. Dalje: posti se vsaj, kadar je zapovedano. Stari grški zdravnik Galen ni šel nikdar sit od mize in je dočakal 102 leti. Znameniti novodobni zdravniki vidijo v tej zapovedi veliko modrost Cerkev in naravoslovci trde, da se celo mesojede živali večkrat zdržujejo meso. Po 50. letu jej sploh malo mesa. Ne uživaj pregorkih jedi; zdravniki trde zadnji čas, da to večkrat zakrivi raka.

Za šibek želodec: čaj gozd. korena ali tavžentroz ali brinjevih jagod (ženske kvečkemu 30-40 dnevno). Ali drgni z oljem, na katerem je 2 uri vrel pomarančni lub.

Neješčnost (apetita ni!): pij vsaj 1/4 ure pred jedjo škodilico čaja rožmarinovega, ali namočeno pelina.

Zoper nagnjenje k bljuvanju: vzemi 3-5 žličk topolovega oglja. Zoper bljuvanje: čaj tavžentroz — ali rožmarina — ali lorvorjeve liste na vinu.

Zoper napenjanje: kuhaj kamilco, kimlj (čimena), sladki janež 10 min. na vodi ali mleku in izpij. Jedilna soda na vodi.

Zgočica: jedilna soda, žlica oglja, eno jabolko, čaj ali tinktura brinjevih jagod.

Prehlajen želodec: gorak čaj žajblje (salvia) in mete — zelo dobro!

Katar žel.: žlahtnikov (pimp. mag.) koren na vinu; rožmarin, žajblja, jaščerica.

Želodčni krč: gorki obkladki z okisano vodo, senenimi mrvami (trjem); ali stolči čebulo in jo naveži na želodec, ali

ga drgni z njo. Gorak zmečkan krompir devaj na želodec.

Protí zastrupljenju: lipovo oglje, čaj jaščerice ali gozdnega korena (angelika), kokoševcev, rože sv. Ivana (calendula).

Pod žličko boli, posebno proti jutru: vzemi na tešče in predno ležeš po eno žlico oliv. olja. Pij čaj širokega trpotca in žgočih kopriv.

V želodcu boli, posebno po jedi: to so želodčni tvorci. Pij čaj mater. dušice, ali kamilco in truskavec (poligonum avic.) z medom; uživaj tekočo hrano (sluznato in mlečnato); ali vsako uro eno žlico skute s sirotko. Na želodec devaj vedno znova gorke obkladke preslične, senene (mrve, trje) ali lanene.

Kri iz želodca: devaj gor mrzle obkladke in pij pohlajen čaj plešeca ali preslice ali omele. Če je v želodcu sveža rana, n. pr. po netočni operaciji ali drugače, je zelo dobro en del soka arnike z dvema deloma soka iz širokega trpotca jemati po žlici dvakrat dnevno na prazen želodec.

Celo radi raka ni treba obupovati: čaj gozdnega korena, žlahtnika, rož sv. Ivana (calendula), vodne mete, zdr. špajke in jaščerice. Op.: Neki star zdravnik je zdravil to bolezen z deloma strupenim mlečkom (euphorbia) in tavžentrozami (prvega en del, drugega 3 dele). Posvetuj se začasa z zdravnikom!

MARIJINO ČESCENJE

v maju in vse leto imej v naši deželi svetogorski značaj. Pri zasebnih, družinskih in tudi cerkvenih pobožnostih se priporočajmo svetogorski Materi božji.

Njene pesmi in odpeve prepevajmo! Vso deželo naj družijo ena misel: Svetogorska Marija, — ena prošnja: Svetogorska Marija, Ti nas brani in nam kraljuj!

(Nadaljevanje prihodnjic.)

ščena mati moja, podležeš zakonom smrti, tudi moje telo, ki sem ga vzel iz tebe, prečiste, bo plen smrti! Toda umiranje v resnici ni smrt, ker za njim je življenje na veke vekov! Pelji me, češčena mati moja, k blagoslovljenemu redniku! Videla boš, kako njegova duša razprostre krila!

Marija je torej šla in ga vedla. Jezus in ki so mu sledili in bili zdaj njegovi učenci, so vstopili v senčno sobico, kjer je ležal Jožef. Jezus je sedel k njemu ter mu govoril: »Ti srce, preprosto v Bogu, blaženo! Resnično, povem ti, ti pojdeš v nebeško kraljestvo! Dedič boš v deželi slave božje, o srce, ki si bilo tako krotko! — Moj oče, prijatelj, daj mi svoje roke od dela otrdele, da jih v hvaležnosti poljubim! Za me in za mojo mater si se trudil, vodil si me po zemeljski poti od detinstva do moške dobe in tih si bil, miren in velik v oni veličini, ki ni s tega sveta. Bil si tu na zemlji namesto mojega Očeta nebeškega. Tiho si živel in nepoznan sredi največjih skrivnosti. Razumel si v svoji duši in nisi hotel s kratkim človeškim razumom popolnoma doumeti, česar doumeti ni mogoče: skrivnosti o mojem prihodu na svet, ki vanjo prodreti nobena stvar ne more; ki je jasna le meni in Očetu in Svetemu Duhu, ki tvorimo le eno bistvo, in moji materi, ki me je porodila... Tvoja veličina je bila duhovna, zato je s teboj govoril Bog. Kadar se ti je telo pogreznilo v spanje, se

ti je odpiralo veliko, neobsežno kraljestvo sanj! O glava ponižna, hvaležno te poljubljam; tudi vas, krotke oči; vas, marljive, radodarne roke... Tudi vas, noge, ki ste šle v Egipet v pregnanstvo zavoljo mene in hodile po žgoči puščavi in skalovju...«

Tako je govoril Jezus, ganjen do solz. In Jožef, poljubljan, je zažarel v svoji bledobi kakor mesec, se dvignil in zaklical plakajoč: »Sin! Moj Gospod!«

Potem se je zrušil nazaj in ležal tiho z blaženim smehljajem. In vsi okrog so tiho jokali. Jezus pa je visoko dvignil roke in molil: »Moj Oče v nebesih, vir vse dobrote, posvečeno bodi tvoje ime! Ti vse vidiš, vse slišiš: čuj zdaj proseči moj glas! Prosim te za eno tvojih stvari, za svojega očeta Jožefa! O Bog, pošlji enega svojih velikih angelov, Mihaela zmagalca ali Gabriela, poslanca tvojih srečnih poslanj, naj pride z zborom žarnih kerubov, da povedejo dušo Jožefovo pred te in so ji v podporo na strašni poti skozi prepade temot. Naj se umiri duša mojega rednika, naj je ne premetava razburkano morje negotovosti! Njegovo življenje je bilo sveto, toda kaj je to proti tvoji svetosti? Tvojega usmiljenja prosim! Tvojega usmiljenja je treba vsaki stvari! Imej usmiljenje ž njim ob tej uri njegove smrti in ob uri, ki pride po smrti, ko stopi duša pred tvoj sodni stol! Hvala ti, Oče, da smem čuti nad poslednjim trenutkom svojega rednika Jožefa, čigar čisti spomin

bo vekove preživel! Uslišal si me, Oče, hvala ti!...«

Tedaj so zapršela nebesa od žarnega sija gostega ko dež in vrt in hišo je polnila blesteča belina: pripluli so Mihael in Gabriel in zbori nebeski in vzeli dušo Jožefovo ter jo odvedli v rajski sijaj. Tako je izročil Jožef svojo dušo v roke Boga, Očeta Jezusovega, in bil v miru. In nihče v sobi ni opazil, da je bil Jožef zaspal, toda vsi so čutili, da se godi nekaj, kar presega človeški obzor.

V slovesnem molku modre noči so nesli truplo Jožefovo, zagrnjeno v mrtvaški prt, daleč izven mesta, v oljkov gaj, kjer je šelestal veter, h grobu, izsekanemu v skalo. Predno so blaženo telo položili v večno senco, pristopi Jezus, ki je na njegovi rami v tuži počivala sveta, v bel pajčolan ognjena glava matere Device. In Jezus dahne s svojim lilijskim dihom na mrtvo truplo ter reče: »Rednik moj! Ne diš smrti, ne črvi ne oskrinjajo tvojega telesa! Nedotaknjeno ostane na veke!« In je poljubil telo in poljubila ga je Marija. In iz mrtvaških prtov je zažarel sin in zadehtel vonj kakor dragocenih dišav, ki jih toči daljnja Arabija. In sij in vonj so prodahnili modro noč...

In privarili so kamen... S sklonjeno glavo je stopala Marija nazaj v mesto, v svojo hišico... Jezus jo je vodil. (Nadaljevanje prihodnjic.)

SVETOGORSKI ODPEVI

k lavretanskim litanijam

Na Sveti gori zvon zvoni,
hité k Mariji romarji.
Le pojte romarji lepó,
častite Mater kronanol

Prišli k Tebi smo na Goro,
naša Mati ljubljena;
daj, odreši nas že skoro
vsega zemskega gorjal

Svetogorska Mati mila,
srčno prosimo Te zdaj:
Ko bo zadnja ura bila,
nas pripelji v sveti raj!

Kakó je žalostno srcé,
ko od Marije loči se...
Oh, pojdi z nami zdaj na pot,
podpiraj, Mati, nas povsod!

Drobiz

2. aprila je obhajal sv. oče Pij XII. 40 letnico svojega mašniškega posvečenja, naslednji dan pa 40 letnico svoje prve sv. maše. Leta 1899. je bila 2. aprila Velika noč.

Na velikonočno nedeljo je daroval sv. oče v vatikanski baziliki slovesno sv. mašo, pri kateri je imel nagovor, ki ga je po radiju poslušal ves svet. Sv. oče je ugotovil, da je svet brez miru, ker se dane besede prelamljajo in ni več zaupanja med narodi. Opominjal je vse k pravemu miru, ki sloni na pravičnosti in medsebojnem razumevanju in ljubezni. Z lože na baziliki je dal svoj blagoslov množici, ki je radostno vzklakala na trgu sv. Petra, in vsemu svetu.

Sv. oče je potrdil dva čudeža, ki sta bila predložena v razsodbo za kanonizacijo blažene Geme Galgani.

1. aprila je umrl v Rimu kardinal Donat Sbarretti. Za kardinala ga je imenoval Benedikt XV. leta 1916.

Hrvaški škofje so izdali skupen pastirski list, v katerem opozarjajo Hrvaté na bližnjo 13. stoletnico njihove povezanosti z rimskimi papeži. Leta 640. je zasedel papeški prestol Dalmatinec Janez IV. Ta se je začel zanimati za Hrvaté, ki so bili zasedli njegovo domovino.

V Belgiji je pri volitvah v državni zbor izvojevala lepo zmago katoliška stranka, ki je najmočnejša v parlamentu.

Po prizadevanju visokošolcev članov Katoliške akcije in Marijine družbe je imel jezuit pater Lombardi, znan učitelj in pisatelj, na bolonjskem vseučilišču vrsto predavanj o predmetu: modroslovec in vsebina verskih skrivnosti. Največjo dvorano univerze je od večera do večera posečala vedno večja množica izbranih poslušavcev. Slavni profesorji, učenjaki raznih fakultet in visokošolci so z velikim zanimanjem sledili predavatelju, ki jim je prav lepo dokazal, kako je le pametno in logično, da verujemo tudi skrivnosti, o katerih nam govori sv. vera.

Sv. oče je imenoval bivšega škofa tržaškega nadškofa patraškega mons. Alojzija Fogarja za konzultorja kongregacije sv. zakramentov in kongregacije obredov.

V Milanu so se visokošolci s tridnevno pripravljali na velikonočno sv. obhajilo. Sam milanski kardinal je podelil sv. obhajilo 800 zbranim visokošolcem.

V Severni Ameriki so že v 30 škofijah organizirali odločen boj proti brezverskemu in nesramnemu tisku, ki ga razpečavajo brezvestni ljudje. Nadzirali bodo kolodvorske in druge prodajalne knjig in časnikov. Uspeh se že kaže. Zanimivo je, da pošta ne sprejema za prevažanje takega tiska. Prav bi bilo, da bi država tak tisk sploh prepovedala.

V Budimpešti je določil župan, naj se na veliki petek v spomin smrti Gospodove na določeno znamenje ustavi ves promet in vse delo za eno minuto.

V spomin na lanski mednarodni eharistični kongres v Budimpešti bodo imeli letos na Ogerskem svoj narodni ev-

haristični kongres, ki bo trajal kakor lanski svetovni od 25.-29. maja.

12. aprila je začel zborovati v Rimu svetovni kongres katoliških mladenk. Udeležile so se ga zastopnice 31 narodov.

Nezgode

romarja
Jerneja
Trobeca

II.

V kolodvorski restavraciji

Pasja dlaka ga prevrne,
se v točaja zaleti;
s tem in drugim, ki vanj drgne,
že na gladkih tleh leži.

Odpev:

Drumlalala, drumlalala,
drumlala, drumlala;
drumlalala, drumlalala,
drumlala — drom.

Na poti od vlaka do restavracije se je Jernej oziral nazaj in naprej, na levo in na desno, vse ga je tako zanimalo, ker je bilo vse pač novo. Na mostu na predorom pod Kostonjericovo je bilo polno ljudi, tako tudi na mostovžu čez tračnice na kronberški cesti. Ne samo otroci, tudi odrasli so se šele radi zabavali s tem, da so obiskovali novo progo in pozdravljali vlake, ki so ponosno pihali na novo postajo ali z nje. »Naj kaj reči, tudi železna kača ima solčne strani, preveč sem jo sovražil,« je mislil sam pri sebi in drsal za g. Cvekom, ki se je bal, da mu pade čez tračnice.

»PASJA JEZA: HOV, HOV, HOV!«

Vstopila sta v gostilno. Polna je bila popotnikov in radovednih meščanov, ki so imeli čas in denar, da so posedali v novih prostorih. G. Cvek je čvrsto stopil naprej, da najde zase in Jerneja primeren prostor. Medtem se je zvesti moč Barbare Lisice s težavo prerival med stolicami naprej. Gledal je okrog po prostoru in ljudeh. Pogled se mu je s posebnim zanimanjem ustavil na omizju vesele lovške družbe. »Hov, hov, hov«, psu je stopil na tace in velika žival je z laježem skočila tako silno pokoncu, da se je Jernej opotekel in zagrabil urnega natakarkja, ki se je zibal kakor kaka plesalka, ko je nosil na miže cele tase polne večjih in manjših vrčkov piva. Tudi natakark je zgubil ravnotežje, vrgel pivo po tleh in zagrabil drugega natakarkja, ki je serviral jedi... Vse in vsi so se znašli na tleh. Trobec je z marelo pometel tudi dobršen kos lovške bogato obložene mize

»KDO BO ŽALIL KMETA?!«

»Kmetavzverska neroda! Kaj pa hodite med poštene ljudi, če ste samo za družbo kozlov?« — je vpil prvi natakark. »Tak trebušnik naj si najme poseben lokal!« je vpil lovec, ki mu je zletela mastna pečenka no novo obleko. In oglašali so se še drugi vseprek in šele sedaj je Jernej razumel, da zna Barbara le še najbolj potrpeti z njim. Povzdignil je glas, da je odmevalo na vse kraje in so vsi prislunili: »Raca, pečenka! Kdo bo tukaj radi mene žalil kmeta — in prav tukaj pri teh obloženih mizah? Kaj pa bi vi gospodje jedli in pili in s čim

se oblačili, da ni kmeta? Kaj pa pijete radi nezgode, ali se ni še nikdar nobena pripetila daleč in blizu? Potresi, povodnji, požari, kuge in vojske... To so še hušje reči in ljudje morajo molčati, pa bi se tu za tako malenkost razburjali? Raca pečenka! In kdo plačuje davke, da bi jaz ne smel hoditi v ta prostor, ki je za vse poštene lačne in žejne državljané? In kje je postava, ki predpisuje, kako širok sme biti človek, da lahko pride sem notri? Zato bodite mirni in pogovorimo se kot pošteni ljudje. Kriv da naj se izkaže in škoda pošteno poravnava.«

»GORISKA SLOGA.«

Tam v kotu sta bila odvetnik Suša in urednik »Goriške Sloga«, ki se je takrat pripravljala zanjo prva številka, pa še do danes ni izšla. Pristopila sta z vidnim zanimanjem in skupno z g. Cvekom proučila ves položaj.

ODVETNIK SUŠA.

Odvetnik je ugotovil, da tu o kaki moralni ali juridični krivdi ni govora. Jernej ni kriv, če je tako debel, da zlasti v taki gneči ne more gledati prav pred noge. Ker pes tudi ni odgovoren za nagone samoobrambe, bi krivda kvečjemu zadelo lovca, ki je pripeljal psa v gostilno. Pa tudi proti njemu ni mogoče postopati, ker ni zakona, ki bi to prepovedoval, in tudi tukajšnji gostilniški red tega ne brani. Gre torej za čisto navadno nezgodo, ki naj jo vsak vdano prenese. Natakarkem je pa kajpada treba priporočiti, naj se v taki gneči previdneje gibljejo.

NAPITNINA.

»Kultura srca zahteva, tako rekoč, da g. Trobec dá natakarkema prav posebno napitnino, mi vsi pa, kar nas je tukaj, pa vsaj dvojno, da fanta ne bosta, tako rekoč, preveč oškodovana.« Vsi so takoj pritrdili, kajti takrat je veljko zalegla beseda ljudskega vzgojitelja.

VRLI MOZJE.

Kmalu so bili vsi kar najbolj židane volje, še najbolj Jernej, ki je spet popravil svoje preneglo izrečeno sodbo o hudobiji tega sveta.

Sedli so k mizi odvetnik Suša, navdušen planinec in še bolj navdušen zagovornik delavske pravde, ki je prav za služil, da mu je Jernej pridno nalival, urednik Polde, ki se mu je nudila zanimiva tvarina za porajajoči se list, in gospod domoljub Cvek.

Najprej sta se Jernej in g. Cvek dogovorila, kako bo g. učitelj poravnal zanj vse račune in kako mu bo Trobec čez par dni vse pošteno vrnil in dodal za dobroto toliko terana, da ga bo za en teden dovolj njemu in njegovi družini. Nato je g. Cvek seznanil bližje prijatelja z osebnostjo g. Trobeca iz Pliskovice. Potem je g. Polde pomaknil bliže stol in razgrnil polo papirja na mizo ter za dober začetek začel grizti svinčnik... in izpraševati.

UREDNIK POLDE ZBIRA PODATKE.

»Torej vi ste... Jernej Trobec... rojen v Pliskovici o svetem Jerneju l. 1840... Branja in pisanja vas je učil domači gospod... Marsičesa vas je učil tudi g. Harmel iz Korna, ker je zelo cenil vaš odlični bas, s katerim ste kdaj podprli njegov zbor, tudi takrat ko je s svojim dekanom veselo prepeval g. kaplan Jakob Rejec... Od mladega že pojeate na domačem koru... Vaše največje veselje je petje (gospodje, zelo dobro znamenje, pravijo!)... pa se pečate tudi s krojaštvom... marsikako delo vam prinese branjevka Ivana Lozar. S posebnim veseljem se pečate z vinogradništvom in kletarstvom, za katero vam je dal marsikak zelo dober nasvet frančiškan o. Sofronij... Zato je vaša kapljica najboljša na Krasu... (Gotovo vas kdaj posestim!)... Ste poročeni z Barbaro Lisico. Po zaslugi svojega značaja živite z njo v najlepšem miru... Dala vam je 8 otrok... Vsi so preskrbljeni... samo eden je doma... poročen z blago ženico... dober gospodar in spoštuje starše... (Gospodje, hiša bo trdno stala!)... »Bili vsjak?« »Nikdar in nikoli!« »Bali ste se železa in ljubili ljudi in življenje in imeli prijatelje, da vas niso silili ne v Bosno ne v Lombardijo... pa tudi sploh razen do Trsta niste bili nikjer... s knjigo in časnikom pa ste prepotovali ves svet... preleteli vse čase... v glavnih obrisih celo do konca sveta... (zanimivo). Zdaj ste namenjeni... na Sv. goro k sv. spovedi.« Odvetnik Suša je radoveden: »Pa ne radi spovedi, saj imate spoved

tudi doma; še bolj udobno jo lahko opravite. Povrhu imate gospoda, ki najbolje razume vaše razmere in težave.« »To pa je tako. Preveč znan sem z gospodom in nerodno mi je govoriti z njim v spovednici. Pa tudi gluhi je gospod Filip. In ko moram na tako čast tega gospoda močno vpiti, se mi zdi skoraj nesposlljivo... In kdo ve, da kako žensče pri vratih ušes ne nateguje? Povsem odkrito, za Veliko noč nisem opravi... Doma ne maram, ven nisem utegnil.«

CVEKOVA PRIDIGA.

»V tem pa vas ne pohvalim«, pravi g. Cvek skoraj razočaran nad kraškim poštenjakom. »Kako, da taka zlata grča kot ste vi, Boga, tako rekoč, bolj ne ljubite? Velika noč brez velikonočnega jagnjeta je bila že v stari zavezi nepojmljiva stvar za poštenjaka... In mi v novi zavezi? Bonum ex integra causa, malum ex quovis defectu, t. j. pravi poštenjak že ni več cel poštenjak, če mu tudi samo v eni stvari manjka poštenje... In poštenje napram Bogu nam ne sme veljati za zadnje, marveč za prvo. V sto rečeh vas bi mogli in morali posnemati marsikateri, ki so vedno v cerkvi, ali v tej stvari — in ni zadnja, pravim znova! — posnemajte vi nje.« »Razumem, gospod učitelj, in te pridige ne bo treba več nikomur ponavljati na moj račun. Barbara mi ni znala te reči tako razložiti.«

SESTANEK NAPOVEDAN.

G. Polde je postal skoro nestrpen, ker te intimne reči časnikarja ne brigajo in o njih ne more pisati. »Torej greste na Sv. goro in... jutri se vrnete. Če boste utegnili, pridite k Jelenu, da mi sporočite, če se kaj posebnega tam dogodi. Pa tudi sicer bi se rad z vami posmenil o tej in oni kraški zadevi, vaš dobri spomin bi mi osvetlil tudi to in ono iz preteklosti.«

Bilo je skoraj poldne, ko so se novi znanci poslavljali in se rokovali z obljubo, da se hočejo še in še videti.

Jernej jo je udaril počasi proti Solkanu. Strmel je na vsi strani, saj od velike procesije, ki jo je vodil nadškof Zorn l. 1890. na Sv. goro, kjer se je zbralo 50.000 ljudi, ni več hodil tod.

III.

Do kolon (stebrov)

SOLKANSKI VETER BRIJE.

»Na Čavnu je zástava, burja bo!« je rekla tista pevka v vlaku. Ko je Jernej stopil iz restavracije, je ugotovil, da je bila ta napoved resnična. Komaj je ujel klobuk, ki mu ga je burja vrgla z glave. Boga je hvalil, da se je vse doslej srečno izteklo, in čvrsto krenil z Blanč na Solkansko cesto. Neprijetna je bila ta pot že radi tega, ker je moral le naprej držati v rokah krajce širokega klobuka, da mu ga veter ni odnesel, toda v srcu je bilo tem prijetneje, ko je premišljeval toliko reči, ki jih je danes doživel. Posebno sladek mu je bil spomin na Nežko, ki je njemu, Jerneju Trobecu, tak gospodična, napisala pesem in mu jo dala v spomin. Pogladi se je po prsih, ki je bil na njih spravil listek z njegovim prevelikim zakladom. Kdo v vsej Pliskovici z vsemi njenimi konci se more pohvaliti s pesmijo, zloženo prav njemu na čast? »Res, Pliskovici sam je skladatelj Ipavec zložil pesem in veselo omizje jo je takoj tudi zapelo — prav tako kakor se je meni danes dogodilo v vlaku.« Naš Jernej Trobec je junak... je pel, ker jo je znal že na pamet. Listka pa ni vzel iz žepa, kajti bal se je brezobzirne naravne sile vetra.

Ko je veter malo potihnil, je spet bolj živo opazoval spremembe na solkanski poti. Nove zgradbe, proga, izkopana pot, nad njo železen most in proga, ki gre čez cesto itd. Spet je zaletel vetrovni sunek in spet je komaj zadržal klobuk na glavi. »Da nisem vzel kučke s seboj, kakor na pot v Trst! Jernej, Jernej, kdaj te bo srečala popolna pasmet? Tudi tista misel na pesem in Nežko ni prava — ni nič hudega, ni velika pregreha, pa tudi ni velika modrost, ki se tiče možu tvojih let! Jernej, Jernej! G. učitelj Cvek bi ti napravil še kako pridigo, ako bi bolj poznal tvojo revščino. Poštenjaka me je imenoval. Toliko sem res poštenjaka, da nisem nikogar ubil ne okradel, tudi dožan sem sedaj samo g. Cveku — pa taki poštenjaki so izvečine vsi tržaški fakini ali težaki. Toda vprašanje je, ali sem pred Bogom poštenjak — poštenjak v vseh

rečeh.« Tako je Jernej polglasno govoril sam s seboj, kar se mu je rado dogajalo, zlasti če ga je pil do židane volje. Tudi raznežilo se mu je srce rado ob takih prilikah.

Stopal je po vasi in gledal podobe Matere božje po raznih hišah in pozdravljaval Marijo s solzami v očeh. Zdaj je prišlo vanj pravo romarsko razpoloženje. (Ali bi ne bilo lepo, ako bi nosile vse hiše v Solkanu znamenje svetogorske Marije? Op. Ur.)

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Stenko Andrejevič:

Soseda

Soseda sva — saj le korak
moj hram od Tvojih vrat deli
in s praga stopim na Tvoj prag,
še meni Tvoja luč gori.

Soseda sva... Ti v čudežni
tišini noč in dan živiš,
skrivno iz svoje večnosti
moj boj in moj upor motiš.

Soseda sva... Saj vse zvezde,
ki na Tvoj dvor svoj soj lijó,
še meni dragi blesk dele,
moj krov krase z razkošnostjo.

Soseda sva... Še dež prši
na mene isti ko na Te
in polje za oba dehti,
obema v žitu mak cvete.

O, sosed moj! Čeprav Te ni
nikoli videlo oko,
v dnu moje duše nada tli,
da vidim kdaj svetost Tvojó.

UGANKE

Rešitev.

TELEGRAM:

Vesele velikonočne praznike! — Prav so rešili: Kovač Angela, Lokavec; Tominec Jakob, Hrenovice; Biček Rafael, Polje; Poljanec Stanko, Vojsko; Kobal Karol, Ponikve; Kranje Izidor, Zagomilca; Vladimir Uršič, Drežnica; Stanta Stanko, Gorica; Bratož Zalka, Orehovica; Rakušček Janez, Drežnica; Milavec Olga, Studeno; Suligaj Filip, Lazna; Rutar Antonija, Volarji; Ivan in Ivanka Mavrič, Anhovo; F. Živec.

RAČUNICA.

Kol, les, kos, kolar, kolca, kolesar. — Prav so rešili: Kovač Angela, Lokavec; Kranje Izidor, Zagomilca; Stanta Stanko, Gorica; Milavec Olga, Studeno; Rutar Antonija, Volarji; Makuc Ludvik, Št. Viška gora; F. Živec, Skopo.

Opomba uredništva: Pesnikov in pesmic, ugankarjev in ugankaric se oglašava vedno več. Marsikaj je samo za koš — pri vsej popustljivosti urednika, ki ve, da morajo tudi drugi z njim potpeti. Kar je porabnega, pride počasi na vrsto. Vsem hvala za ljubezen in zani-manje!

Steber

S---- ptica
-I-- obvodna žival
--M-- posoda
---O-- sad
---N moško ime
H--- bolezen
-R--- orodje
--A-- mesto
---S-- povzročil strela
---T-- število
L--- krivoverec
-I--- število
--V-- rokodelec
---E-- mesto
---K-- dan

Z dovoljenjem cerkvene oblasti.

Uredništvo in uprava:
CONVENTO MONTE SANTO.

Odgovorni urednik:

P. Guglielmo Endrizzi

Tiska:

Prem. Stab. Tip. L. Lucchesi • Gorizia.